

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 24 MAJ 2017

Zespół do spraw Równego Traktowania

XI.816.14.2017.MS

Pan
Paweł Rodzós
Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego
Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
ul. Wały Chrobrego 4
70 – 502 SZCZECIN
prodzos@szczecin.uw.gov.pl

Szanowny Panie Dyrektore!

Rzecznik Praw Obywatelskich jest zaniepokojony inicjatywą Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim, dotyczącą zbierania od wójtów, burmistrzów i prezydentów miast województwa zachodniopomorskiego danych na temat liczby cudzoziemców i obywateli polskich innej niż polska narodowości, zamieszkujących w poszczególnych jednostkach administracyjnych. Jak wynika z posiadanych przez Rzecznika informacji, w dniu 17 maja br. do władz samorządowych gmin i miast w województwie skierowane zostało pismo z podległego Panu Dyrektorowi Wydział, w którym zawarta była prośba o przekazanie, w formie tabelarycznej, dokładnej liczby osób nieposiadających obywatelstwa polskiego i obywateli RP innej narodowości, zameldowanych na terenie każdej z jednostek (pismo ozn. BZK-2.6330.8.2017.JK). Prośba ta uzasadniona została jedynie potrzebą aktualizacji danych i procedur związanych z planem zarządzania kryzysowego. Jako podstawę prawną wskazano natomiast art. 14 ust. 6 i art. 20a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2017 r., poz. 209). Jak Panu Dyrektorowi wiadomo, pierwszy z tych przepisów, w trzech kolejnych podpunktach i w sposób dość ogólny wymienia zadania komórki organizacyjnej urzędu wojewódzkiego, właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego. Drugi przepis upoważnia organy zajmujące się zarządzaniem kryzysowym do żądania informacji oraz gromadzenia i przetwarzania danych niezbędnych do realizacji zadań określonych w przywołanej wyżej ustawie.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, inicjatywa podjęta przez podległy Panu Dyrektorowi Wydział, podobnie, jak i wspomniane prośby skierowane w tej sprawie do władz samorządowych, wymagają dodatkowego i szczegółowego uzasadnienia. Informacja o tym, że Urząd Wojewódzki przystąpił do gromadzenia danych dotyczących liczby mieszkańców województwa nie posiadających obywatelstwa polskiego lub będących obywatelami polskimi, ale innej narodowości czy innego pochodzenia etnicznego, wzbudziła uzasadniony, zdaniem Rzecznika, niepokój społeczności mniejszościowych. Niepokój ten przejawiał się w skargach skierowanych do Rzecznika, w których skarżący wyrażają obawę, że sama obecność na terenie województwa osób innych narodowości postrzegana jest przez administrację publiczną w kategoriach zagrożenia czy negatywnego wpływu na poziom bezpieczeństwa. Nie bez znaczenia dla oceny omawianej inicjatywy podległego Panu Wydziału pozostaje również fakt, że dane osobowe dotyczące pochodzenia rasowego, etnicznego czy narodowości należą do kategorii danych wrażliwych, a art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 922), poza wymienionymi w ust. 2 wyjątkami, wprost zabrania przetwarzania danych ujawniających takie pochodzenie. Warto też przypomnieć, że art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz.U. z 2015 r., poz. 573 z późn. zm.) zastrzega, że nikt nie może być obowiązany, inaczej niż na podstawie ustawy, do ujawnienia informacji o swojej przynależności do mniejszości. Mimo, że adresatami zapytania Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego są władze samorządowe a nie osoby fizyczne, których dane chronione są wspomnianymi przepisami prawa, to realizacja przedstawionej przez Wydział prośby może prowadzić do naruszenia tych przepisów. W omawianym piśmie nie wskazano bowiem, czy władze samorządowe przy opracowywaniu informacji powinny korzystać wyłącznie z istniejących już zbiorów danych (np. z danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 r. czy danych gromadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, Dz.U. z 2016 r., poz. 722 z późn. zm.), czy też oczekuje się od nich podjęcia działań zmierzających do pozyskania takich informacji, np. bezpośrednio od mieszkańców.

Aby wyjaśnić wszystkie zaistniałe w sprawie wątpliwości, z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich i na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2017 r., poz. 958) zwracam się do Pana Dyrektora z prośbą o szczegółowe poinformowanie Rzecznika, w jakim celu zbierane są dane dotyczące liczby cudzoziemców i obywateli polskich innej niż polska narodowości zamieszkujących województwo zachodniopomorskie, a także jakie konkretnie zagrożenia wiąże Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego z obecnością ww. osób na

terenie województwa i jak zamierza takim zagrożeniom przeciwdziałać. Proszę też Pana Dyrektora o wyjaśnienie, z jakich źródeł, zdaniem Pana Dyrektora, pochodzić powinny dane, o których przekazanie poproszeni zostali wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, czy ze strony podległego Panu Wydziału przewidywana jest jakakolwiek weryfikacja pozyskanych tą drogą informacji i w jaki sposób informacje te będą potem przetwarzane. Byłabym również zobowiązana za wyjaśnienie, czy inicjatywa wystosowania omawianej prośby do władz samorządowych stanowi inicjatywę własną Wydziału, czy też w ten sposób realizowane są wytyczne lub zalecenia innych organów administracji publicznej.

Proszę o potraktowanie niniejszej sprawy jako pilnej. Na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich proszę o udzielenie odpowiedzi mailiem, na adres m.sosniak@brpo.gov.pl, do dnia **29 maja 2017 r.**

Z poważaniem

Anna Błaszczak Banasiak

Anna Banasiak
Dyrektor

Zespołu ds. Równego Traktowania